

AMIKOR MÉG RENITENSKEDTÜNK

Büntető tornaóra Imsivel, valamikor
1958 és 1962 között

(Szereplők:

Balogh Imre tanár úr és a Bethlen Gábor Gimnázium első orosz tagozatos osztálya)

Könnyed stílusa van a szerzőnek: filozofálgatásai előrelendítik az eseményeket, szórakoztató, magával ragadja az olvasót. Mint egy film, úgy pereg előttünk a cselekmény láncolata. Szinte snittenként látjuk, melyeket számozással jelölt a szerző, hogy a váltásokat könnyebben érzékeljük. Alig lehet letenni a művet, kéri, hogy olvassuk tovább!

Nyelvezete, noha az adott korra jellemző kifejezéseket – móríká, darabont, trubadúr, toportyánféreg, lunetta, selypegve pucit, gvárdian, kvaterkázott, hübrisz... – is megtartotta, amelyek igazi zamatát adják a műnek, mégsem archaikus. Ugyanúgy a mai szleng sem teszi zavarossá. Ezek együttes alkalmazása a mai olvasó számára előnyösen hatnak, igényes és mégis olvasmányos a stílusa.

Idézeteik forrásmegjelölése átlátható és informatív.

Szemléletes a kötet borítója, mely Janus Pannonius arcreekonstrukciója alapján készült, s mi több profiltól, hogy a könyvet szétnyitva, a gerinc mentén a Janus-arcúságot is élvezhessük, ami egyben a regény tartalmára, mondanivalójára is utal.

Éveim visszafelé telnek,

*ha látom őt, csak add nekem cserébe;
s ha rám nevet, éveket veszek percnek,
mintha az Idő is tükörbe nézne!*³

Diószegi Szabó Pál szintén több kötetes költő – középkorász történész –, versei éteri magasságokba emelik az Olvasót. Verseit olvasva föl sem merül, hogy Ő, mint kortárs költő vagy Janus Pannonius írta azokat. Ez egyrészt a jól megkomponált műnek tudható be, másrészt a történelmi hitelesség elvén – a mai, modern kor emberéhez – megfogalmazott gondolatoknak, amit a szerzőpáros nagyon jól kezel.

Örvendek, hogy a regényben szereplő verseket külön, Diószegi Szabó Pál: *Mintha az Idő is tükörbe nézne* című verseskötetében is olvashatjuk.

A kitűnő szerzőpáros kötetét azoknak ajánlom, akik maguk is szívesen vállalkoznak a kalandra, és kellemes kikapcsolódásra vágyanak.

Tornaóra előtt az egyik osztálytársunk kitalálta, hogy botrányba fullasztja a testnevelés órát. A delikvens ötletét az öltöző falán függő poroltó megpillantása iniciálta. – Merem állítani, hogy senki sem meri a poroltót levenni a falról, és működésbe hozni. – szolt a paradicsomi kígyó késői imitátora. Hát persze, hogy volt vállalkozó. Mi, a tinédzserek akkor éltük át a kezdeményezésre hajlásunk korszakát. Meg akartuk mutatni, hogy mi kik vagyunk, mire vagyunk képesek. Mi, akik gyávák / előrelátóak voltunk nem mertünk vállalkozni, de örömmel azonosultunk a vállalkozó osztálytársunkkal. Bevonultunk tehát a tornacsarnokba, amelyet percek alatt téli hangulatba varázsolt a piros alma színű eszköz, a poroltó. „Hó” lepte be többek között a padlót, bordásfalat és a svédsekreényt is. Ezután, mint akik jól végeztek dolgukat, visszamentünk az öltözőbe és ártatlan arkifejzéssel sorakoztunk fel, az éppen belépő Imsi előtt. A jelentés és a kellemes óra kívánása után futólépésre váltottunk, és az öszből befutottunk a télbe. Imsi gyorsan felmérte a helyzetet, majd a terem hangulatával harmonizáló, dermesztő döntést hozott. – Majd én mögmutatom nektők! – szólt meg nesztori hangon, keményen, megingathatatlanul és ugyanakkor nyájasan, jellegzetes előrenyújtott és kissé lebuktatott fejjel. Ő nem akart rosszat, hiszen a drill tőle idegen volt. Mi voltunk a bűnösök, mi kényszerítettük ki a büntető tornaórát. Bemelegítésképpen guggolás, kezek magastartásban, szökdelés kombinációt rendelt el. Úgy tűnt, hogy a tanár úr megelégszik a monotóniával, mert prolongálta a gyakorlatot, amelyet a téglalap alakú tornateremben, közel ellipszis alakú pályán hajtottunk végre az óramutató járásával egy irányban. Néhányan a zsidbadástól és a kábultságtól el-eldőltek, de hogy-hogy nem véletlenül éppen akkor, amikor Imsi éppen arra tartott. Az idő, ha ólomlábakon járt is, végül elfutott, és nagy örömmel felberregett a villanycsengő figyelmeztető csengetése. A figyelmeztető csengetés után – bár igencsak kedvünk szerinti lett volna – nem mentünk ki felöltözni, hanem tovább ugráltunk. A lányokkal órát tartó Sanyi bácsinak gyanús lett az üres öltözőnk, ezért – Imsi nagy öröme – benézett a tornaterembe. – Milyen órátk lösz a következő? – kérdezte az osztálytól kissé maliciózus hangsúllyal Imsi. Miután ezt megtudta tőlünk, Török tanár úrhoz fordult: – Sanyikám! Légy szíves Krékits tanár úrtól elkérni az orosz órát. Puff! Még soha nem vágyakoztunk ennyire az orosz óra után, mint most. Lükettő halántékú fejünkben azonnal felmerült a kérdés: Fogjuk-e bírni a tortúrát még egy órán át? Ismét megbizonyosodott, hogy az ember, ha megszorítják, sok mindenre képes, akár két büntető tornaórát is el tud viselni. A kazuisztika helyett a tricepszünk tesztelésével töltöttük az időt. Figyelmeztető csengetés! Kicsengetés! Imsi először barokk, majd szecessziós bevezető mondatfűzések után tömönatos parancsot adott ki: – Felállhattok. Persze, akár hogy szerette volna mosolyát elrejtetni, nem sikerült. Nagyon jól tudta, hogy a felállásról még lehet szó, de a kiegyenesedésről kevésbé. Testtartásunk leginkább a Rudeopitecuséra emlékeztetett. Jó leégtünk az iskola előtt, mire az osztályunkat elértük, és mint a megijesztett csiga, úgy húzódtunk be termünkbe. Mi lett a poroltó büntető tornaóra következménye? Természetesen semmi, hiszen a csíny a büntető tornaóra számlája kiegyenlített. Kvittek voltunk, nyugton voltunk. Amen.

Később megbeszéltek egymás között, hogy szisztematikusan fogunk készülni a következő poroltózásra, a következő nagy próbatételre! Otthon mindennap tornáztunk, fokozatosan emelve a guggolási kvótát egészen 2000-ig! Hogy miért nem lett próbatétel? Erre már nem emlékszem. Lehet, hogy a poroltó zártabb helyre került, de az is lehet, hogy elfejtették fel-tölteni, netán lemondunk a következő próbatételről, mert közben megjött az eszünk. Lehet, hogy ez a próbatétel elmaradt, de az Élet bőven pótolta ezt az egy kimaradást is.